

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.668/2011/6. szám

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Nyári Péter ügyvéd (cím) által képviselt felperes neve d.-i (cím) lakos felperesnek - a Dr. Szabó István ügyvéd (cím) által képviselt I.rendű alperes neve d.-i (cím) lakos I. rendű és a személyesen eljáró II.rendű alperes neve d.-i (cím) lakos II. rendű alperesek ellen kölcsön visszafizetése és személyiségi jog megsértésének megállapítása iránt indított perében a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 6.P.20.284/2011/13. számú ítélete ellen a felperes által 14. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét azzal hagyja helyben, hogy a felperes által az államnak megtérítendő kereseti illeték összegét 26 000 (Huszonhatezer) forintra leszállítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az I. rendű alperesnek 2 700 (Kettőezer-hétszáz) forint általános forgalmi adót tartalmazó 12 700 (Tizenkettőezer-hétszáz) forint fellebbezési eljárási költséget, és térítsen meg az államnak külön felhívásra 35 000 (Harmincötezer) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az I. rendű alperest 150 000 forint tőke, ennek 1996. december 1-től a kifizetésig járó törvényes kamata megfizetésére, mert előadása szerint 1996. november 11-én 150 000 forint kölcsönt adott részére azzal, hogy azt 1996. november 30-ig kell visszafizetni; kötelezettségének azonban az I. rendű alperes többszöri felszólítás ellenére azóta sem tett eleget.

Kérte továbbá, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy az alperesek megsértették a becsülethez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy őt 1997. és 2008. között több alkalommal, hol külön-külön, hol együttesen, mások jelenlétében is hülyének nevezték, illetve beszámíthatatlan beteg személynek állították be. Emiatt kérte a jogsértés tényének megállapítását, az alperesek kötelezését a jogsértés abbahagyására, eltiltásukat a további

jogsértéstől és kötelezésüket arra, hogy bocsánatkéréssel adjanak számára elégtételt. Kérte továbbá az alperesek költségben való marasztalását.

Az alperesek ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy az I. rendű alperes részére fizessen meg 37 500 forint perköltséget, s az államnak térítsen meg 27 000 forint eljárási illetéket és 15 000 forint előlegezett költséget.

A határozata indokolásában hangsúlyozta, hogy a Pp. 3. § (3) bekezdésében írt kötelezettségének eleget téve kiiktatta a felperest az előterjesztett kereseti kérelmek kapcsán őt terhelő bizonyítási kötelezettségről, s a bizonyítatlanság jogkövetkezményeiről.

A kölcsöntartozás jogcímén előterjesztett igénnyel összefüggésben az I. rendű alperes elévülési kifogására figyelemmel elsődlegesen e kérdésben foglalt állást, akként, hogy megállapította, hogy a felperes követelése 2001. november 30-ára elévült, mert az elévülést megszakító vagy az elévülés nyugvását előidéző körülmény bizonyítására vonatkozó kötelezettségének a felperes nem tudott eleget tenni.

Rámutatott, hogy a felperes édesapja tanúvallomásában tett ugyan említést egy, a jelenlétében az I. rendű alperestől származó tartozáselismerő nyilatkozatról, ám e beszélgetés időpontját a tanú nem tudta meghatározni, míg a felperes a beszélgetés időpontját 2004 szeptemberében jelölte meg, ez pedig az elismerés tényének bizonyítottsága esetén sem eredményezné az elévülés megszakadását.

A személyiségi jog megsértésére irányuló kereseti kérelem tekintetében kiemelte, hogy a felperes a Pp. 164. § (1) bekezdése szerint őt terhelő bizonyítási kötelezettségnek eleget tenni nem tudott.

Az együttesen 600 000 forint összegben meghatározott pertárgyérték után számított perköltség, valamint az állam által előlegezett tanúdíj és a le nem rótt eljárási illeték megfizetésére a pervesztes felperest kötelezte a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján.

Az ítélettel szemben a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben kérte annak megváltoztatását, s kereseti kérelme szerinti határozat hozatalát, az alperesek költségben való marasztalását.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló nyilatkozatokat, bizonyítékokat nem megfelelően mérlegelte.

A perben elhangzott tanúvallomások, illetve alperesi nyilatkozatok egyes részleteinek kiemelésével hangsúlyozta, hogy ezek alapján a kölcsönszerződés felperes és I. rendű alperes közötti létrejötté kétséget kizáróan megállapítható. Rámutatott, hogy a felperes édesapja tanúvallomásában az I. rendű alperessel folytatott azon beszélgetése időpontját, mely során az adós tartozását elismerte, 2000. és 2005. közötti időre tette, s ez a

beszélgetés ebből következően történhetett 2000-ben, illetve 2001-ben is, ennek eredményeként pedig az elévülés megszakadása megállapítható.

Megítélése szerint **O. A.** és id. H. Gy. tanúk vallomása igazolta a személyiségi jog megsértése megtörténtét, ami egyébként megállapítható az alapján is, hogy a II. rendű alperes a perbeli tárgyaláson minősítette őt betegnek.

Tekintettel arra, hogy e körben kártérítési igényt nem terjesztett elő, kérte, hogy az ítéletábra a pertárgyértéket az elsőfokú bíróság által megállapított 600 000 forintnál alacsonyabb összegben határozza meg.

Az I. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és a felperes költségben való marasztalását kérte.

A II. rendű alperes ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a felperes valamennyi indítványának helyt adva, széleskörű bizonyítási eljárást folytatott le, a beszerzett bizonyítékokat a Pp. 206. § előírásainak megfelelően helytállóan értékelve helyesen állapította meg a tényállást, abból megalapozott következtetéseket levonva helytállóan döntött a kereset alaptalanságáról. Döntését a jogszabályok pontos felhívásával teljes körűen megindokolta, azzal az ítéletábra minden tekintetben egyetért, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét, annak helyes indokaira tekintettel hagyta helyben a Pp. 253. § (2) bekezdése, illetve 254. § (3) bekezdése alapján.

Csupán a fellebbezésben írtakra tekintettel jegyzi meg az alábbiakat:

A felperes személyes nyilatkozata során - egyebek mellett - előadta, hogy az I. rendű alperes már 1996 decemberében megtagadta a kölcsönösszeg visszaadását, amikor úgy nyilatkozott, hogy „ezt a pénzt én bebuktam”, továbbá, hogy „ezzel a pénzzel ő engem egyszerűen leszedett és kész”. Erre tekintettel a felperesnek az őt terhelő bizonyítási kötelezettség teljesítése során azt kellett volna igazolni, hogy az I. rendű alperes elismerte vele szemben fennálló követelésként a felperes igényét. Az idézett nyilatkozat szerint ugyanis már 1996-ban sem tekintette ilyen létező követelésnek a felperes igényét, emiatt lényegtelen, hogy egy esetleges megbeszélés során elhangzott-e, hogy elismerte a pénz átvételét. Ilyen elismerő nyilatkozat hiányában az elévülésre tekintettel a kölcsönadás tényének bizonyítása másodlagossá vált, a fellebbezés ezzel kapcsolatos fejtegetése irreleváns.

Helytállóan foglalt állást az elsőfokú bíróság a személyiségi jog megsértésének megállapítása iránti kérelemmel kapcsolatban is, mert az alperesek tagadták annak megtörténtét, a meghallgatott tanúk pedig vallomásukkal a felperes előadását nem tudták bizonyítani.

A felperes a 2011. május 26-i tárgyaláson pontosította e tárgyban előterjesztett keresetét, s jelölte meg, hogy az alperesek mikor, mely kijelentésükkel sértették meg személyiségi jogait. Az elsőfokú bíróságnak ezekkel kapcsolatban kellett a bizonyítást lefolytatnia, s döntést hoznia. Ehhez képest a felperes azon fellebbezésbeli előadása, hogy a II. rendű alperes a 2011. április 5-i tárgyaláson elhangzott kijelentésével is megsértette személyiségi jogát, a Pp. 247. §-a értelmében meg nem engedett keresetváltoztatásnak minősül, s így a fellebbezési eljárás tárgyát nem képezheti.

Alaptalan a felperes azon igénye, hogy az ítélet tábla a pertárgyértéket alacsonyabb összegben határozza meg.

A Pp. 26. § úgy rendelkezik, hogy a per tárgyának értékét a 24-25. §-ok rendelkezéseinek megfelelően a felperesnek kell megjelölnie; ha ez az érték a köztudomással vagy a bíróság hivatalos tudomásával ellentézik vagy egyébként valószínűtlen, úgyszintén, ha azt az alperes vitássá teszi, a per tárgyának értékét a bíróság határozza meg.

A bíróság a pertárgy értékét azonban nem önkényesen vagy méltányossági alapon határozza meg, hanem kizárólag a jogszabályok rendelkezéseinek figyelembevételével.

A pertárgyérték meghatározása pénzkövetelés esetében általában nem vitás, mert ilyenkor a dolog természeténél fogva az azonos a felperes által követelt összeggel (Pp. 24. § (1) bekezdés).

A pertárgyérték azonban nem minden esetben állapítható meg, így a személyek polgári jogi védelmével kapcsolatos perben sem. A pertárgyérték meghatározhatatlansága a bíróság hatáskörét nem érinti, de feltétlenül meghatározandó a lerovandó illeték mértéke miatt. A Pp. a pertárgyérték meghatározhatatlansága esetére nem állapít meg szabályokat, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) azonban rendezi ezt a kérdést. A 39. § (3) bekezdése ugyanis kimondja, hogy ha az eljárás tárgyának értéke az (1) bekezdésben foglaltak szerint nem állapítható meg és ha törvény másként nem rendelkezik, az illeték számításának alapja:

b) a megyei bíróság előtt első fokon indult peres eljárásban 450 000 forint.

A Pp. 25. § (3) bekezdése akként rendelkezik, hogy ha egy vagy több felperes ugyanabban a keresetlevélben egy vagy több alperes elleni követeléseit érvényesíti, a pertárgy értékének megállapításánál az összes követeléseket össze kell adni.

Erre figyelemmel az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg a pertárgy értékét 600 000 forintban.

Az Itv. 40. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy ha a fél egy eljárásban, egy jogviszonyból eredő több igényét vagy több jogviszonyból eredő igényeit érvényesíti, az eljárás tárgya értékének megállapításakor - a járulékok figyelmen kívül hagyásával - az előterjesztett igények együttes értékét kell figyelembe venni.

Az Itv. 42. § (1) bekezdés a) pontja kimondja, hogy a 39-41. §-ban meghatározott illetékalap után - ha e törvény másként nem rendelkezik - az illeték mértéke peres eljárásban 6 %.

Erre figyelemmel az elsőfokú eljárásban figyelembe veendő kereseti illeték összege 36 000 forint. Ebből a felperes lerótt 10 000 forintot illetékbélyegben. Az Itv. 62. § (1) bekezdés f) pontja értelmében a személyiségi jog megsértésének megállapítása iránti kereseti kérelemmel kapcsolatban a felperest tárgyi illetékfeljegyzési jog illette meg, ebből következően a további illetéket lerónia nem kellett. Pervesztessége miatt az elsőfokú bíróság helytállóan kötelezte a felperest a feljegyzett kereseti illeték állam javára történő megtérítésére a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján, ám a megtérítendő illeték összegét az ítéltábla a rendelkező részben írtak szerint korrigálta (Pp. 253. § (3) bekezdés).

A felperes a fellebbezési eljárás során is peresztesnek bizonyult, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az I. rendű alperes részére fellebbezési eljárási költség megfizetésére. E címen az ítéltábla az I. rendű alperes képviselőjének munkadíját számolta el, melynek összegét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, (5) bekezdése, (6) bekezdése, valamint 4/A. § (1) bekezdése alapján állapította meg, mérsékelt összegben, tekintettel arra, hogy az I. rendű alperes képviselője rövid fellebbezési ellenkérelmet tartalmazó előkészítő iratot nyújtott be és a fellebbezési tárgyaláson nem jelent meg.

A II. rendű alperesnek a másodfokú eljárás során költsége nem merült fel, ezért arról nem kellett rendelkezni.

A fellebbezési eljárásban az illeték alapja 750 000 forint (Itv. 39. § (1) bekezdés, (3) bekezdés c) pont), mely után a figyelembe veendő illeték az Itv. 46. § (1) bekezdése értelmében 6 %, azaz 45 000 forint. Ebből a felperes lerótt 10 000 forintot, így az ítéltábla további 35 000 forint feljegyzett fellebbezési illeték megtérítésére kötelezte a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.

D e b r e c e n, 2012. február 9.

Dr. Csiki Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Veszprémy Zoltán s.k. előadó bíró, Dr. Kocsis Ottília s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -